

Arbeidsnotater

T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R Å

onningsgt. 16, Oslo-Dep., Oslo 1, tlf. 41 38 20, 41 36 60

IB 71/2

Oslo, 25. august 1971

NOEN SVAKHETER VED FLYTTESTATISTIKKEN, SPESIELT MED HENBLIKK PÅ SAMMENLIKNINGER OVER TID

Av

Lars Østby^{x)}

INNHold

	Side
1. Innledning	2
2. Sammendrag og konklusjoner	2
3. Perioden 1955-1969	4
3.1. Endringer i kommunegrensene	4
3.2. Forskjellen mellom faktisk og registrert flyttedato	5
3.3. Variasjoner ved konjunktursvingninger	6
3.4. Opprettelsen av personregisteret	7
4. Omregning av registrert flyttetall 1970	8
5. Aldersfordelingen av flytterne 1966	10

x) Skrevet i Sosiodemografisk forskningsgruppe.

1. INNLEDNING

Denne gjennomgåelse av nåværende og tidligere flyttestatistikk er spesielt motivert i et ønske om å finne årsakene til det uvanlig høye registrerte flyttetall i 1970. I den sammenheng er det naturlig å følge utviklingen av det årlige flyttetallet tilbake så langt det er registrert med noen pålitelighet. Det er vel grunn til å anta at registreringsystemet stadig har bedret seg fra opprettelsen i 1947. Siden folketellingen i 1970 har avdekket en tydelig svakhet ved registreringen, må en tro at også tidligere års flyttestatistikk er usikker.

De delene av notatet som behandler forholdene før 1968, støtter seg dels på min hovedoppgave (5)^x, dels på Spesialoppgave i sosialøkonomi av Bjørn Jacobsen (3).

2. SAMMENDRAG OG KONKLUSJONER

Antall registrerte flyttinger fra 1950 og framover har hatt et såpass ujevnt forløp at det er åpenbart at sammenlikninger over tid ikke kan foretas uten etter omfattende justeringer. Spesielt de registrerte flyttetall for årene 1960, 1963-64 og 1970 underbygger dette inntrykk. De faktorer som forårsaker de store sprang i utviklingen av registrert mobilitet, kan deles i tre typer:

- (a) Endringene i kommunegrensene
- (b) Registreringssystemet
- (c) Konjunktursvingningene

(a) og (b) gir årsaker av rent formell karakter, mens (c) har direkte forbindelse med folks flyttilbøyelighet. Det er et viktig poeng at en ser betydelige variasjoner i antall registrerte flyttinger som en følge av den måten flyttingene registreres på, selv etter korreksjon for (a) ovenfor. En kan påvise flere forskjeller mellom registrert og faktisk flyttetall som er en følge av registreringsystemet som det til enhver tid praktiseres. Disse forskjeller opptrer klarest i følgende forbindelser:

- (i) Ved folketellingene
- (ii) Ved Personregisterets opprettelse i 1964
- (iii) Ved oppstilling av valgmannallet.

De største forskjeller kommer fram ved (i).

* Tall angitt på denne måten viser til referanselisten bakerst.

I dette notat har vi først omregnet alle flyttetall til den kommunestrukturen som gjaldt i 1970. Dette er skjedd ved å gjøre beregninger over hvor stor reduksjon de hele sammenslutninger medførte, og gjette hvordan mobiliteten i de sammensluttede områder hadde utviklet seg fram til sammenslutningen. Resultatene står i tabell 2.

De uregelmessigheter i utviklingen som fortsatt finnes, blir søkt forklart med folketellingene. Noen gjetninger omkring folketellingen 1950 anses det hensiktsløst å foreta nå. Vi konsentrerer oss om 1960 og 1970. Det er to hovedårsaker til at flyttetallet i folketellingsår blir større enn ellers.

(i) Det er nokså stor forskjell på registrert og faktisk flyttetidspunkt. Ved folketellingen får en plutselig registrert "alle" foregående flyttinger, og en får med flere forsinkede meldinger enn vanlig. Dessuten blir færre flyttinger som faktisk skjer i folketellingsåret registrert året etter. Omregningen fra registrert til faktisk flyttetall gir små forskjeller for andre år enn dem nær folketellingstidspunktet.

(ii) Det må være en del flyttinger som ikke ville blitt registrert om folketellingen ikke ble holdt. Disse representerer altså noe annet enn den "normale" forskjell mellom faktisk og registrert flyttetidspunkt. Dette synspunkt støttes av at folketellingsårene har et høyere registreringstall enn det forholdene under (i) kan ha skapt. Opplysninger omkring justeringene ved folketellingen 1970 gir plausible forklaringer på dette. Anslagene under dette punkt er enda mer usikre enn under (i), men de er dimensjonert med det for øyet å få så jevn utvikling som mulig i det reelle flyttetall.

Det registrerte flyttetall 1970 ser ut til å være ca. 25 000 høyere enn det faktiske antall flyttinger som kan ha foregått det året. Vi har da beregnet en reell økning i antall flyttere fra 1969 til 1970 på ca. 10 000.

Av mindre justeringer nevnes at ved hvert valgår ajourføres manntallet ved at noen av de som vil avgi stemme, kontrollerer at de står der. En kan dermed anta at det etter et valgår overføres færre flyttinger til senere registrering enn etter andre år.

De ujevnheter i utviklingstrenden som fremdeles finnes i tabell 2 og figur 1, har sammenheng med konjunkturutviklingen, spesielt arbeidsløshets-tallet. Det eneste gjenstående er året 1964, som har fått ekstra få registreringer, sannsynligvis fordi de kommunale folkeregistre da var opptatt med forarbeidet til Det sentrale personregister til fortrengsel for det vanlige ajourføringsarbeidet.

Mitt inntrykk er etter dette at Byråets flyttestatistikk er nokså pålitelig tilbake til -50 tallets begynnelse, med de forbehold som følger her.

Sammenliknbarheten svekkes mest ved kommunegrenseendringer, men folketellingsåret og det følgende år har registreringer som skiller seg så mye fra de andre årene, at en alltid bør slå oppgaver for de to årene sammen for ethvert seriøst bruk. Spesielt beklagelig er at en ikke vet om de meldinger som er forsinket, er fordelt proporsjonalt med alle flyttinger, eller om de har spesielle demografiske eller regionale kjennetegn felles. Den forskjell som finnes mellom registrerte og faktiske flyttinger hvert år, kan føre til skjevheter i materialet dersom de tidligere flyttinger som registreres ett år ikke har samme sammensetning som de av dette års flyttinger som blir registrert senere.

Dersom det ikke hefter spesielle kjennetegn ved de forsinkede meldinger, og dersom de som overleveres fra ett år til et annet har stabil sammensetning, vil jeg anta at de registreringene som til nå har vært brukt til utarbeidelse av befolkningsprognoser, har vært tilfredsstillende. Den kommende prognose i 1972 bør absolutt ha 1969-71 som beregningsgrunnlag. Selv da kan det være skjevheter i materialet som gjør det mindre representativt for framtidige flyttinger. (Perioden 1968-71 bør vurderes som et mulig alternativ.) En nærmere analyse av flyttingene og ekstraregistreringene i 1970 og fordeling på registreringsmåned i tidligere år, kan gi svar på hvilken periode som er brukbar, samtidig som en får bedre kunnskap om betydningen av forsinkelsene.

Noen av disse mangler ved registreringen kan unngås i framtida dersom en tar oppgitt flyttedato med når flyttemeldingene punches.

3. PERIODEN 1955-1969

Jeg skal først behandle flyttingene fra midten av 1950-tallet til 1969, og ta forholdene omkring folketellingstidspunktene spesielt til slutt. Det registrerte antall flyttinger hvert år går fram av tabell 1 og figur 1. Tabell 1 illustrerer også utviklingen i mobilitet for enkelte grupper og endringer i flyttegruppens sammensetning.

3.1. Endringer i kommunegrensene

På grunn av reduksjonen i kommunetallet over perioden 1958-68 (tabell 1), er bare noen få av disse tallene sammenliknbare. Jacobsens oppgave (3) har ingen kvantifisering av virkningen av kommunegrenserevisjonene, og han kan derfor ikke si hva som er mobilitetsendring og hva som skyldes administrative tiltak. I kap. 4.3.2 i min hovedoppgave (5) redegjør jeg for

de reduksjoner i flyttetallet som skyldes sammenslutninger av hele kommuner 1/1 1963, 1964, 1967 og 1968. Disse tall er ført inn i tabell 2 til fradrag for det foregående års flyttinger for å få sammenliknbare tall. Videre er alle endringer på andre tidspunkt beregnet ved å finne forskjellen mellom antall flyttere året før og året etter sammenslutningsdatoen. Dersom flyttemønsteret de to årene er helt likt, vil dette være en helt nøyaktig beregningsmåte. Ved å gjøre skjønnsmessige justeringer og avrundinger, mener jeg at dette er brukbare antydninger om hva kommunesammenslutningene har betydd. For å kunne sammenlikne hele tidsrekken, må en gjøre de samme fradrag for alle årene før sammenslutningen. Dette er gjort i tabell 2, hensyn tatt til den økende mobilitet vi har hatt etter 1950. Enkelte bynære områder har fått en mye sterkere nedgang bakover i tida enn det gjennomsnittstall for landet skulle tilsi.

Kommunegrenseendringene har gitt redusert flyttetall også ved at gamle kommuner er blitt bedre arrondert, slik at flyttingene til lokale sentra ble registrert hyppigere før 1963-64 enn senere. Dette ville gitt litt lavere tall for 1964 og en noe større reduksjon for 1963 og tidligere. Gjetninger over antallet skal ikke gjøres her.

Etter disse justeringer kommer i tabell 2 fram en linje med registrerte flyttetall som er sammenliknbare så langt antall kommuner angår, med det unntak at nedgangen 1963-64 er litt for stor, og at alle tall før 1964 ligger på et litt for høyt nivå.

3.2. Forskjellen mellom faktisk og registrert flyttedato

Folketellingen griper forstyrrende inn i den nevnte periode. Tabell 1 og 2 viser at de registrerte tall for 1960 og 1970 er for høye; det ble da registrert flyttinger som med vanlig administrativ praksis ville blitt registrert på et annet tidspunkt, eller som aldri ville blitt registrert. For 1950 ser ikke tallet så høyt ut, men tabell 3 viser at 4.kvartal 1950 og 1.kvartal 1951 har fått ca. 7 000 og 15 000 flere registreringer enn ventet. Dette har i vesentlig grad sammenheng med den vanlige forskyvningen mellom registrert og faktisk flyttedato, og skyldes at Byrået bare bruker registrert dato. Forskyvningen er spesielt analysert av Gilje, Hoem og Skaug i ANO IB 69/1 (2). Få flyttinger registreres den dagen de skjer; ANO IB 69/1 antyder at ca. 1/3 registreres i flyttemåned, 93 % innen et halvt år er gått og 99 % innen ett år. Her er ikke medregnet de som bare oppdages ved folketellingene. I gjennomsnitt ser det ut til at ca. 15 % av et års flyttinger registreres det neste året dersom det ikke er folketelling. Dette blir

uten betydning for sammenliknbarheten om flyttingene forandrer seg lite fra år til år og dersom forsinkelsen er stabil. Omlegging av registreringsrutinen ved folkeregistrene, og innføring av den nye loven om folkeregistrering har trolig ført til at ventetiden i 1970 var kortere enn tidligere. I den periode ventetiden reduseres, blir det registrert flere flyttere enn det faktiske antall. I tabell 2 er hvert års reelle flyttetall forsøkt funnet ved å justere for en fast 15%-forskyvning. En gjennomgåelse av de registrerte flyttetall for kvartal og måneder (tabell 3 og 4) viser at tyngden av flyttingene registreres i slutten av året (august-oktober), og det er også mulig at overleveringsprosenten er mere ujevn over året enn det jeg har regnet med. Justeringen som den her brukes, får liten praktisk betydning utenom folketellingsåret og året etter.

Ved å studere utviklingen i tabell 3, ser en at registrert antall flyttinger i 3. kvartal annenhvert år (hvert valgår) er høyere enn de andre tall skulle tilsi. Dette må ha med ajourføringen av valgmanntallet å gjøre, og det antall flyttinger som overleveres fra et valgår til registrering neste år antas å være mindre enn ellers. Med årenes totaltall som grunnlag, gjetter jeg på at det her dreier seg om 1 000 flyttinger. Overleveringene fra et valgår settes derfor 1 000 mindre enn prosentsatsen på 15 skulle tilsi.

Justeringene omkring folketellingstidspunktene skal det gjøres nærmere rede for i neste hovedavsnitt. De føres også inn i tabell 2 slik at vi i siste linje får en tallserie for flyttingene 1955-70 som er sammenliknbar m.h.p. kommunegrenser, og som jeg mener representerer faktisk antall flyttinger hvert år. For oversiktens skyld er de tall som er justert bare for kommunegrenseendringene, de endelig justerte og de registrerte flyttetall tegnet inn på figur 1. Tallene blir mere usikre jo eldre de er, og anslagene omkring folketellingsårene bygger på svært løst funderte gjetninger.

3.3. Variasjoner ved konjunktursvingninger

Det anslåtte faktiske antall flyttinger har en jevnere utvikling enn det registrerte, og jeg skal gå inn på de uregelmessigheter som fremdeles finnes.

Den reelle mobilitetsnedgang i slutten av -50 årene kan forklares med konjunkturedgangen, med lavkonjunktur i industrien fra 1957 til midt i 1958, og høye arbeidsledighetstall vinteren 1958-59. Den antatte sammenheng mellom mobilitet og konjunktorene ser altså ut til å følge arbeidsløshets-tallet bedre enn de generelle konjunkturindikatorer, en forklaring som også holder omkring 1962-63. Den økonomiske vekst var noe svakere enn vanlig 1961-62, men dette fikk betydning for sysselsettingstall og arbeidsløshet

først i 1963. Det kan altså spores en reell mobilitetsnedgang fra 1962 til 1963 som kanskje har sammenheng med økt arbeidsløshet. Vurderingene av konjunktoren og arbeidsløshet bygger på (1) og (4).

3.4. Opprettelsen av personregisteret

En virkelig stor nedgang har vi i 1964, og konjunktorene kan ikke brukes til å forklare at tallet ligger 5 000 - 10 000 under det en kunne vente. Den økonomiske utvikling skulle tilsi mobilitetsøkning fra 1963 til 1964. I 1964 ble Det sentrale personregister opprettet, og Jan M. Hoem anfører dette som en mulig grunn. Det synes rimelig at folkeregistrene da hadde så mye arbeid med opprettelsen av dette register at de ikke fikk registrert alle flyttemeldinger som kom inn, før året etter. Det registrerte tall for 1965 er tilsvarende mye høyere. Denne vurdering støttes av Helge Skaug, og i tillegg nevner han at overgangen fra kommune- til statsetat på samme tid kan ha ført til at en del kontor var underbemannet i 1964, og ikke kom ajour med innleverte flyttemeldinger før Staten ansatte flere funksjonærer i 1965.

Økningen i reell mobilitet har vært jevn etter 1965, og det er ingen grunn til å tro at en ikke skulle ha omtrent samme økning 1969-70 som årene før. En må altså underkaste tallet for 1970 en nærmere analyse. Det resultat vi kommer fram til skal brukes også omkring 1960.

Av de tre hovedforklaringene til variasjonen i registrert mobilitet, vil korrigeringsene i avsnitt 3.1 ha innvirkning bare på de lokale flyttinger, mens 3.2 og 3.3 skal påvirke alle flyttinger. En kontroll av teoriene ville en derfor få ved å studere de registrerte flyttinger mellom fylkene. De skulle, dersom forklaringene i dette kapittel er riktige, ha samme utviklingsmønster som den tallrekke i tabell 2 som viser flyttingene ved like grenser. Noen analyse av strømmer mellom fylkene kan ikke gjøres her, men (3) har en oppstilling av flyttingene mellom 7 landsdeler 1957-67. Utviklingen i dette tall med 1967 som basisår, er sammenliknet med flyttetall som kommer fram etter justering for kommunegrenseendringene. Resultatene i tabell 5 viser en såpass lik utvikling at vi kan anta at forklaringene som er gitt foran, har noe for seg.

4. OMRREGNING AV REGISTRERT FLYTTETALL 1970^{x)}

Tabell 4 inneholder de registrerte månedstall for flyttingene i 1968-70. Tall også lengre tilbake i tida ville vært nyttige, men det har vist seg vanskelig å skaffe dem til tross for at de kvartalsvise tall finnes. Kolonne 4 i tabellen inneholder prosenttall av hver måneds flyttinger 1970 som ville blitt registrert etter 31/10 dersom det ikke var avholdt folketelling. Tallene bygger på (2). Beregningsgrunnlaget skulle vært det reelle antall flyttinger hver måned og ikke de registrerte, men det vil være svært vanskelig å gjøre overslag over flyttingene på månedsbasis uten å ha oversikt over faktisk flyttetidspunkt.

Det er grunn til å tro at beregningsalternativet i tabell 4 gir for høy sum i kol. 5, i hvert fall sammenliknet med oktobers totaltall. Beregningene er også utført med antatt reelt flyttetall på 17 000 pr. måned. Dette ville gitt 30 000 som sum i kol. 5, et tall som vil være noe for lavt fordi det foregår flere flyttinger tidlig på høsten enn ellers, og det blir flere overleveringer pr. 31/10 enn i gjennomsnittsalternativet. Et annet usikkerhetsmoment ligger i at folkeregistrene kan ha begynt ajourholdet i god tid før folketellingsdagen, og at en således kan ha fått høyere registreringstall enn normalt også for månedene før folketellingen. Den nye lov om folkeregistrering som trådte i kraft 1/2-1970, har hatt samme virkning. Aldersfordelingen av flytterne 1970 viser at dette spesielt vil gjelde pasienter på alders-, pleiehjem o.l. Begge deler fører til at reelt antall flyttere blir lavere enn registrert, og ventet antall overleveringer i kol. 5 vil bli anslått for høyt. Hvert enkelt månedstall 1970 er såpass mye høyere enn de foregående år at en slik effekt er sannsynlig. Det vil i praksis altså sannsynligvis være flere måneder enn oktober som har fått for høye registreringstall p.g.a. folketellingen og endring i registreringsbestemmelsene. Det er videre svært sannsynlig at en i oktober og før har fått registrert flyttinger fra tidligere år som ellers ville forblitt uoppdaget. Dette må ha ført til et enda høyere tall for ekstraregistreringer i månedene fram til oktober, og tilsvarende færre reelle flyttinger hver måned. Nyregistreringer pr. 31/10-70 forekommer fremdeles (juli 1971).

x) Utgangspunktet har vært det tall som var registrert ved utgangen av mai 1971. Det vil komme en del nye meldinger sommeren og høsten 1971 som gjør det registrerte tall høyere. Dette er en følge av at flere som har flyttet 1969 og tidligere, oppdages under kontrollering av folketellingen 1970, mens de ellers ikke ville blitt oppdaget på lang tid.

Jeg gjetter ut fra dette at uregistrerte flyttinger som ble fanget opp pr. 31/10 1970 av slike som reelt hadde foregått i 1970, er 35 000. 12 000 og 7 000 av disse ville blitt registrert i h.h.v. november og desember, de resterende i 1971 eller senere hvis folketellingen ikke hadde funnet sted. Dette bør vise seg særlig i de første måneder i 1971. Hadde ikke folketellingen forstyrret registreringsrutinene, ville det trolig blitt registrert 18 000 flyttinger i november og 16 000 i desember. Beregningsprosedyren jeg har fulgt antyder at de reelle tall var omkring 18 000 og 10 000, tall som underbygger at framgangsmåten for å finne faktiske flyttetall har noe for seg.

For å få et flyttetall for 1970 som kan sammenliknes med tallene fra tidligere år, må det registrerte tallet:

- (i) tillegges det antall av novembers og desembers flyttinger som ville blitt registrert seinere (18 000 + 10 000 - 6 000 - 8 000) = 14 000,
- (ii) fratrekkes antall overleveringer fra tidligere år [(15 % av 189 000) - 1 000 for 1969, ca. 3 500 fra tidligere år som ellers ville blitt oppdaget 1971 og seinere],
- (iii) fratrekkes det antall flyttinger som ble oppdaget ved folketellingen og som ellers "aldri" ville blitt oppdaget. Dette vil være flyttinger som har foregått over hele tidsrommet etter siste folketelling og i enkelte tilfelle enda lengre tilbake. Det vil vise seg som en forhøyet registrert mobilitet i månedene fram til tellingsdagen som (i), (ii) eller generell mobilitetsøkning ikke kan forklare.

Økningen i registrert antall flyttinger var ca. 20 000 fra januar-juli 1969 til samme periode 1970. 1969 var videre et valgår, og tallene for august-oktober synes preget av dette. Noe av økningen i flyttetallet representerer reell mobilitetsøkning, men mye er resultat av de ekstraordinære ajourføringer. En kunne vente mobilitetsøkning p.g.a. meget stramt arbeidsmarked, gode konjunkturer og økt strukturrasjonalisering. Uten å bygge på noe spesielt, gjetter jeg at halvparten av den økning som de vanlige forsinkelser ikke kan forklare, skyldes flyttinger fra hele 1960-tallet. Dette utgjør ca. 10 500 flyttinger som fordeles etter smak over hele den foregående 9-års periode. Spesielt månedstallene, men også kvartalstallene, tilsier at vi har fått for høye registreringstall i 1970 som ikke kan forklares med annet enn en gruppe flyttere som de vanlige ajourføringsrutiner ikke ville funnet fram til på lenge. At tallet kan være så høyt, støttes av at det i tillegg til Oslos registrerte tall for 1970 trolig vil komme 3 000 - 4 000

gifte kvinner som har bodd i Oslo uten å være registrert der i tida før folketellingen. (Oppl. fra statistiksjeff Mortensen i Oslo kommune.) Det ser altså ut som om personer som ikke er skattytere eller har egen husholdning, kan unngå registrering.

Alle de løse gjetninger som her er gjort, kunne erstattes med sikre svar dersom oppgitt flyttedato ble tatt vare på i behandlingen av flyttemeldingene. Jeg er kommet fram til et flyttetall for 1970 som ikke nødvendigvis er riktig, men som i noen grad er sammenliknbart med tallene bakover i tida. Dette er imidlertid et meget kort skritt i retning av å klarlegge virkningen av forsinkelsene i registreringsrutinene. Langt viktigere enn et riktig totaltall er å vite om fordelingen av flytterne etter demografiske og regionale kjennetegn påvirkes på noen bestemt måte.

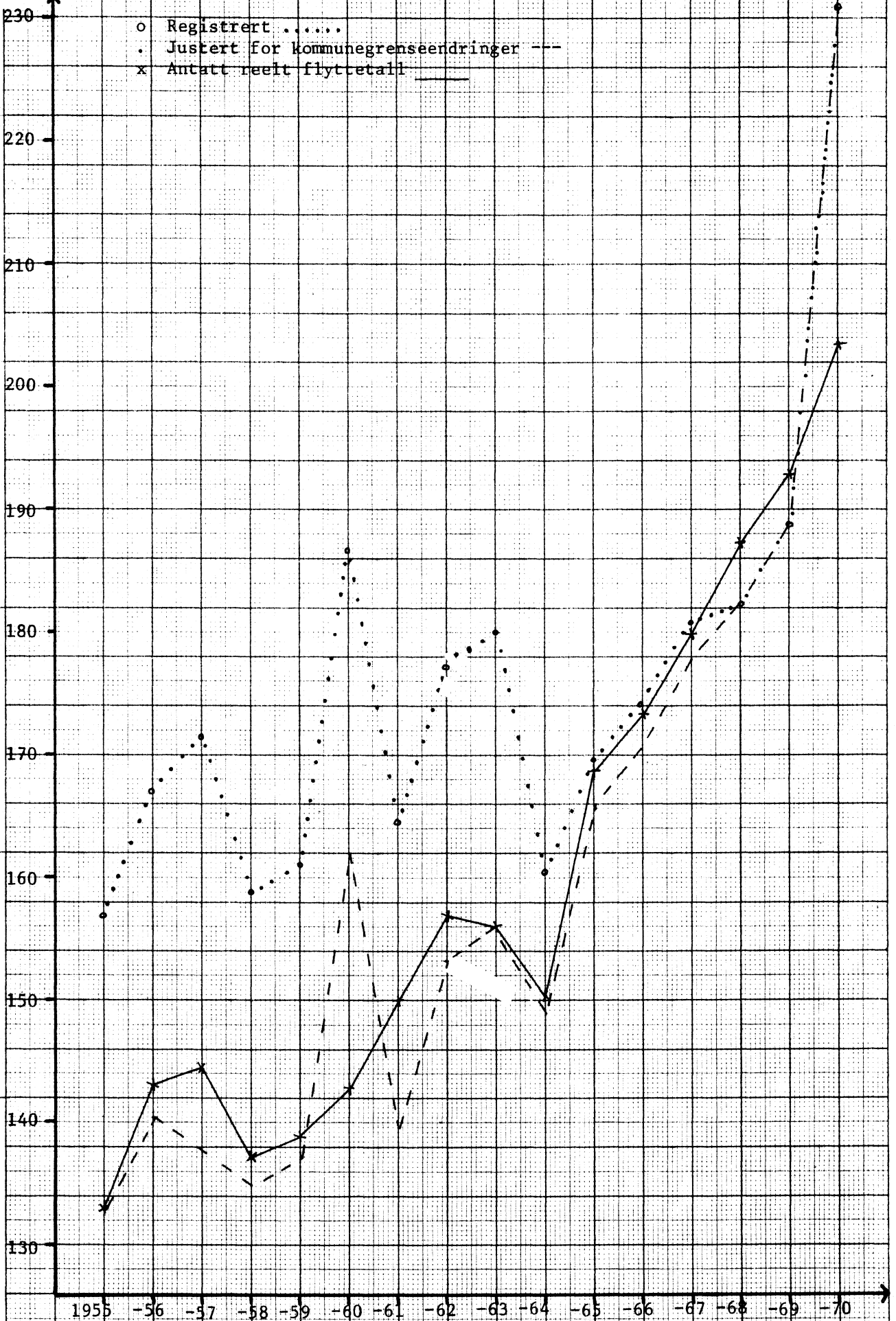
5. ALDERSFORDELINGEN AV FLYTTERNE 1966

En annen uoverensstemmelse skal også nevnes uten at verken årsak eller betydning kan fastslås. "Folkemengdens bevegelse" har hvert år tabeller over flytterne fordelt etter alder. Aldersfordelingen er naturligvis stabil fra år til år, ca. 1 750 flyttere over 70 år har vært vanlig, med unntak av 1966 som har 4 512 flyttere i denne aldersklasse. Dette siste tallet er selvfølgelig altfor høyt, og bånd med alle flyttere 1966 stilt til disposisjon for utarbeidelsen av (5), viser (med en litt forskjellig aldersdefinisjon) at det var snaut 2 000 flyttere over 70 år. Totaltallene i de to kildene stemmer, og feilen i "Folkemengdens bevegelse" forplanter seg derved også til de andre aldersgruppene. Denne feil er altså helt åpenbar, og det er naturlig å spørre om det i publisert materiale finnes andre, mindre iøynefallende feil, og om denne og eventuelle andre feil har påvirket grunnlaget for befolkningsprognosene. Bare en omhyggelig gjennomgåelse av tallene kan si noe om dette.

Antall
lyttere
i 1000

Figur 1. Registrert og justert flyttertall 1955-70

- o Registrert
- . Justert for kommunegrenseendringer ---
- x Antatt reelt flyttetall —

Tabell 1. Oversikt over en del aktuelle flyttetall 1949-69

År	Antall komm.	Antall flytt.	Mobilitet ‰			Mobilitet for alderskl. ‰			Andel blant flytterne i ‰				Medianalder i år	
			Menn	Kvinner	Total	Kv. 20-24	Menn 25-29	Total 50-54	Kvinner	Enefl.	Hvd. fl.	U-gifte	Menn	Kvinner
1949	744	140 204	37,6	49,0	43,3	159	86	16	572	560	138	637	27	24,5
1950	744	144 619	38,7	49,8	44,2	163	88	17	561	541	145	647	26,5	24,5
1951	744	149 270	39,9	50,6	45,3	171	94	17	564	559	140	631	26	24,5
1952	744	135 686	35,8	45,7	40,8	172	93	16	564	519	151	620	26,5	24
1953	744	149 546	39,1	49,8	44,5	172	93	16	564	506	155	611	26	24,5
1954	744	149 303	39,1	48,8	44,0	183	99	17	559	493	159	603	26	24
1955	744	157 432	41,1	50,7	45,9	200	111	18	555	501	157	605	26,5	23,5
1956	744	166 512	42,8	53,2	48,1	208	113	19	557	507	155	615	26	23,5
1957	744	170 709	42,8	54,9	48,9	221	116	19	564	522	150	627	26	23
1958	743	158 456	39,4	50,5	44,9	212	106	17	560	498	158	618	25	22,5
1959	743	160 938	39,9	50,6	45,3	215	110	17	560	492	158	615	25	22,5
1960	732	186 527	46,3	57,7	52,0	243	128	20	556	511	152	627	24,5	22
1961	731	164 710	41,3	49,8	45,6	204	116	17	549	459	164	608	24,5	22,5
1962	705	177 247	44,1	53,3	48,7	227	131	17	549	479	159	612	24,5	22
1963	689	179 852	44,6	53,4	49,1	226	133	17	546	465	163	605	24,5	21,5
1964	525	160 533	39,8	47,1	43,5	202	121	15	543	463	163	607	24	22
1965	466	169 399	42,1	48,8	45,4	211	129	14	538	462	163		23,5	22
1966	460	173 845	43,2	49,4	46,3	180	119	13	535	458	165		23	21,5
1967	454	180 657	44,9	50,6	47,7	198	127	13	533	445	170	590	23	21,5
1968	451	182 584	44,4	51,2	47,7	198	125	14	538				23	21,5
1969	451	189 003	45,8	51,9	48,8	200	129	14	534				22,5	21

Kopi av tabell 2 i (5).

Tabell 2. Justering av de registrerte flyttetall 1954-1970 for å få sammenliknbarhet over tid samt faktiske flyttinger

	1970	1969	1968	1967	1966	1965	1964	1963	1962	1961	1960	1959	1958	1957	1956	1955	1954	
Registrert	230,9	189,0	182,6	180,7	173,8	169,4	160,5	179,9	177,2	164,7	136,5	160,9	158,5	170,7	166,5	157,4	149,3	
Frydrag for å få sammenliknbar kommunestruktur. Dato angir sammenslutningstidspunkt	1/1-68			3,0	2,5	3,0												
	1/1-67				0,8		3,0	2,9	2,8	2,6	2,4	2,3	2,3	2,6	2,5	2,3	2,1	
	1/1-66					0,3												
	1/1-65						8,0	7,6	7,2	7,0	6,7	6,5	6,4	7,0	6,8	6,5	6,3	
	1/1-64							13,5	13,0	12,5	12,0	11,6	11,4	12,5	12,3	12,0	11,4	
	1/1-63								1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9	0,8	
	1/1-62									2,0	1,9	1,8	1,8	2,0	1,9	1,8	1,7	
	1/1-61											0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
	1/1-60												0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
1/1-58														0,8	0,7	0,6	0,6	

Flyttetall

med like

grenser:

230,9 189,0 182,6 177,7 170,5 166,1 149,5 155,9 153,2 139,6 162,3 136,9 134,8 143,9 140,4 132,5 125,7

1) -27,4 -27,3 -25,7 -25,5 -23,9 -22,5 -22,4 -23,0 -20,0 -10,0 -19,5 -20,2 -20,6 -21,0 -18,8 -18,7

2) +14,0 +27,4 +27,3 +25,7 +25,5 +23,9 +22,5 +22,4 +23,0 +20,0 +10,0 +19,5 +20,2 +20,6 +21,0 +18,8

3) -3,5 +2,5 +1,0 -2,5 +1,5 +1,0

4) -10,5 +2,0 +2,0 +2,0 +1,5 +1,0 +0,5 +0,5 +0,5 +0,5 -7,5 +1,5 +1,5 +1,0 +1,0 +0,5

Justert

203,5 193,6 187,2 179,9 173,6 168,5 150,1 155,8 156,7 150,1 142,8 139,2 136,9 144,5 143,6 133,1

- 1) Minus registreringer av flyttinger som reelt skjedde året før (15 %, 1 000 mindre overført fra valgår).
- 2) Pluss registreringer av flyttinger som skjedde dette år, men ble registrert året etter.
- 3) Korreksjon for flyttinger som ville blitt registrert etter folketellingen, om den ikke ble avholdt (ventetider over ett kalenderår). Får betydning bare nær folketellingstidspunktet.
- 4) Flyttinger oppdaget ved folketellingstidspunktet, som ellers aldri ville blitt oppdaget.

Tabell 3. De registrerte flyttinger fordelt på registreringskvartal, i tusen

	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957
1.kv.	33,8	34,1	56,6	34,9	36,6	38,1	40,5	40,1	42,3
2.kv.	34,5	34,3	30,9	34,2	34,9	34,0	36,9	37,7	37,5
3.kv.	33,3	31,8	28,8	31,8	38,8	37,5	41,9	41,0	47,0
4.kv.	39,4	47,6	37,8	40,1	42,4	47,5	44,7	53,5	48,8
	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966
1.kv.	36,4	34,5	37,0	30,1	40,8	41,0	35,5		40,2
2.kv.	34,3	37,0	33,6	37,1	35,0	34,7	35,1		32,1
3.kv.	44,3	45,4	47,5	51,1	50,1	54,0	48,1		50,1
4.kv.	48,1	47,8	ca.68,5	49,9	51,1	50,2	42,9		51,2
	1967	1968	1969	1970					
1.kv.	36,1	42,4	43,5	50,2					
2.kv.	37,3	33,1	39,9	44,7					
3.kv.	52,4	57,8	60,3	65,9					
4.kv.	47,4	49,3	45,3	ca.69					

Tallene er hentet fra Statistisk månedshefte. Ved å summere kvartalstallene her, får en i flere tilfelle andre resultat enn totalsummen for året.

Tabell 4. Månedstall for flyttereregistreringer, og beregninger for å justere tallet for 1970

	Registreringer			Flyttinger fra hver måned 1970 som vanligvis ville blitt reg. etter 31/10 1970		Av tallet i kol. 5 ville dette antall blitt registrert i:		
	1968	1969	1970	Pst.	Antall	Nov. 1970	Des. 1970	1971 eller senere
	1	2	3	4	5	6	7	8
Januar	16 133	17 318	21 274	3	600	150	150	300
Februar	14 343	14 193	17 634	4	700	175	175	350
Mars	11 988	12 215	11 482	5	600	100	100	400
April	9 636	10 244	14 561	6	800	150	150	500
Mai	11 416	11 170	13 555	8	1 100	250	150	700
Juni	12 021	14 769	16 943	11	1 900	500	350	1 050
Juli	14 902	15 841	19 757	16	3 100	1 000	600	1 500
August	20 022	23 162	24 421	23	5 600	1 700	1 200	2 700
September	19 639	21 365	22 048	36	8 000	2 800	1 550	3 650
Oktober		20 134	54 254	68	14 000	6 000	2 600	5 400
November		15 986	6 094					
Desember		12 730	8 883					
S u m					36 400	12 825	7 025	16 550

Kilder: Kol. 1-3 Maskintabeller i Byrået.
Kol. 4 Beregnet på grunnlag av ANO IB 69/1.

Tabell 5. Sammenlikning av utviklingen i flyttingene mellom kommunene etter justering for sammenslutning og flyttingene mellom 7 landsdeler. 1957 - 1967. 1967 = 100

	1967	1966	1965	1964	1963	1962	1961	1960	1959	1958	1957
Mellom landsdeler ¹⁾	100	96	94	84	90	88	79	87	75	72	80
Mellom kommunene (med like grenser)	100	96	94	84	88	87	79	91	77	76	81

1) Kilde: Tabell 2. (3).

REFERANSER

- (1) Arbeidsdirektoratets årsmeldinger for årene 1954 til 1970.
- (2) Gilje, E., Hoem, J.M. og Skaug, H. (1969): "Registrert og oppgitt flyttedato." Statistisk Sentralbyrå, ANO IB 69/1.
- (3) Jacobsen, B. (1969): "Forsøk på å studere endringer i regionale flyttestrømmer ved hjelp av teoretiske metoder." Spesialoppgave, Sosialøkonomisk institutt, Universitetet i Oslo.
- (4) Statistisk Sentralbyrå (1965): "Norges økonomi etter krigen." Samfunnsøkonomiske studier, Nr. 12.
- (5) Østby, L. (1970): "Geografisk mobilitet - En gjennomgåelse av dens teoretiske grunnlag og behandling av flyttingene i Norge 1966-67." Meddelelser fra Geografisk institutt, Universitetet i Oslo, Kulturgeografisk serie, Nr. 4.